

Mlýn vodní, Želiv

Popis:

Mlýn, který je součástí hospodářského zázemí želivského kláštera, je doložen až k roku 1680, avšak nelze vyloučit jeho středověký původ. V letech 1939-1942 byla k pohonu mlýna instalována turbína, která sloužila též jako elektrárna pro celý želivský klášter včetně velkostatku. Od roku 1977 je bývalá mlýnská budova opuštěna a dnes je v havarijním stavu.

Podrobný popis:

V údolí říčky Želivky se rozprostírá Želivský klášter, jehož nedílnou součástí je klášterní mlýn. Zvažovaný středověký původ mlýna není doložen, avšak lze jej předpokládat. Barokní podobu mlýna setřely klasicistní úpravy kolem poloviny 19. století a následné rekonstrukce v první polovině 20. století. Při nich byla v letech 1939-1942 místo dřevěných vodních kol k pohonu mlýna instalována turbína, která sloužila též jako elektrárna pro mlýn a celý Želivský klášter včetně velkostatku. Rok 1960 znamenal konec fungování klášterního mlýna, jehož budovy dále sloužily jako šrotovna a mísirna krmiv pro státní statky. Od roku 1977 je bývalá mlýnská budova opuštěna a dnes je zchátralá budova v havarijním stavu. Mlýnský náhon, zajišťující pohod vodního kola a později turbíny, byl zavezen a hospodářské budovy zbořeny.

Z komplexu budov zůstala zachována pouze jednoposchoďová budova mlýnice na obdélném půdorysu krytá strmou valbovou střechou, část náhonu a fragmenty hospodářských budov. Nad částí vodního náhonu na severní straně objektu se dosud klene půlkruhový oblouk mostku. Na zchátralých fasádách je dodnes patrná skromná výzdoba soustřeďující se na nároží fasád ve formě bosáže, která pomocí omítky napodobuje kámen. Vstup do objektu býval přístupný krytým schodištěm v patře rizalitu, který z průčelí vystupoval po celé výšce stavby. Rizalit byl ve spodní části otevřen do prostoru půlkruhovým záklenkem.

Region: Humpolecko a Pacovsko

Město: Želiv

URL:

Zpřístupnění: nepřístupné

Bezbariérový přístup: ano s omezením

GPS: 49°31'49.749"N, 15°12'57.286"E

Mapa: <http://maps.google.com/maps?q=49.5304858,15.2159128&z=12>

Obrázky:

